

Uzasadnienie
do uchwały Rady Miejskiej w Koszalinie
w sprawie pomników przyrody

Stosownie do art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098) zniesienia formy ochrony przyrody, o której mowa w ust. 1, tj. pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, dokonuje rada gminy w drodze uchwały. Zgodnie z art. 44 ust. 4 ww. ustawy o ochronie przyrody, zniesienie formy ochrony przyrody, o której mowa w ust. 1, następuje w razie utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody, lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych lub zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego. Stosownie do art. 44 ust. 3a ww. ustawy o ochronie przyrody, projekt uchwały w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody, o której mowa w ust. 1, wymaga uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Po dokonaniu oceny stanu ogólnego drzew stanowiących pomniki przyrody, tj. topoli szarej o obwodzie pnia 485 cm, mierzonym na wysokości 130 cm, znajdującej się na terenie działki nr 32/4 obręb ewidencyjny 0019 (w pasie drogowym ul. Sportowej w Koszalinie), buka pospolitego o obwodzie pnia 349 cm, mierzonym na wysokości 130 cm, zlokalizowanego na terenie działki nr 324/6 obręb ewidencyjny 0032 (teren Nadleśnictwa Karnieszewice), wierzb kruchych o obwodach pni 265 cm i 375 cm, mierzonych na wysokości 130 cm, rosnących na terenie działki nr 88 obręb ewidencyjny 0040 (w pasie drogowym ul. Lubiatowskiej w Koszalinie), jarzębów szwedzkich o obwodach pni 162 cm i 151 cm, mierzonych na wysokości 130 cm, zlokalizowanych na terenie działki nr 317 obręb ewidencyjny 0019 przy ul. Piłsudskiego 44 w Koszalinie oraz buka pospolitego o obwodzie pnia 380 cm, mierzonym na wysokości 130 cm, usytuowanego na terenie działki nr 176 obręb ewidencyjny 0020 w Parku im. Książąt Pomorskich „A” w Koszalinie, stwierdzono, że przedmiotowe drzewa utraciły wartości przyrodnicze i krajobrazowe, a ich usunięcie jest niezbędne z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego. Ponadto, z uwagi na przewrócenie się w 2010 roku lipy szerokolistnej o obwodzie pnia 317 cm, mierzonym na wysokości 130 cm, która była zlokalizowana na terenie działki nr 3/6 obręb ewidencyjny 0019 (w pasie drogowym ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Koszalinie) i wciąż widnieje w ewidencji pomników przyrody, uznano, iż konieczne jest jej usunięcie z tej ewidencji.

Topola szara (*Populus x canescens*) o obwodzie pnia 485 cm, mierzonym na wysokości 130 cm rośnie na terenie działki nr 32/4 obręb ewidencyjny 0019 w Koszalinie, stanowiącej własność Gminy Miasta Koszalin w zarządzie trwałym Zarządu Dróg i Transportu w Koszalinie (pas drogowy ul. Sportowej), obok budynków mieszkalnych w zabudowie atrialnej. Drzewo zostało uznane za pomnik przyrody na podstawie uchwały Nr V/67/2003 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 21 lutego 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 31 marca 2003 r., nr 25, poz. 355) pod numerem 6. Na podstawie oględzin przeprowadzonych w terenie stwierdzono, że w chwili obecnej drzewo ma duży, postępujący posusz w koronie, jest porośnięte jemiolą. Korzenie drzewa znajdują się częściowo na powierzchni. Ze względu na swoją lokalizację topola stanowi realne zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia, a w szczególności dla mieszkańców pobliskich budynków oraz dzieci uczęszczających do zlokalizowanej obok szkoły. Korona drzewa jest jednostronna, w większości znajduje się nad chodnikiem i jezdnią. Topola jest osłabiona, odłamują się z niej notorycznie duże konary.

Buk pospolity (*Fagus sylvatica*) o obwodzie pnia 349 cm, mierzonym na wysokości 130 cm, rośnie na terenie działki nr 324/6 obręb ewidencyjny 0032 (teren Nadleśnictwa Karnieszewice) w oddziale nr 11-23-03-324-n-00 (za posesją przy ul. Leśnej 11 w Koszalinie). Drzewo zostało uznane za pomnik przyrody na podstawie uchwały Nr V/67/2003 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 21 lutego 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 31 marca 2003 r., nr 25, poz. 355) pod numerem 15. Na podstawie oględzin przeprowadzonych w terenie stwierdzono, że obecnie drzewo jest obumierające, z odpadającą od pnia korowiną, zagrzybione, z silnie rozwiniętą zgnilizną u podstawy pnia, co grozi wywrotem. Stanowi realne zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia. Nadleśniczy Nadleśnictwa Karnieszewice zwrócił się do Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu w Koszalinie z wnioskiem o zniesienie drzewa z ewidencji pomników przyrody.

Wierzby kruche (*Salix fragilis*) o obwodach pni: 265 cm i 375 cm, mierzonych na wysokości 130 cm, rosną na terenie działki nr 88 obręb ewidencyjny 0040 (pas drogowy ulicy Lubiatowskiej – drogi powiatowej), stanowiącej własność Miasta Koszalin – Powiatu, w zarządzie trwałym Zarządu Dróg i Transportu w Koszalinie. Drzewa zostały uznane za pomniki przyrody na podstawie uchwały Nr V/67/2003 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 21 lutego 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 31 marca 2003 r., nr 25, poz. 355) pod numerami 13 i 14. Na podstawie oględzin drzew w terenie stwierdzono, że są one obumierające, mają bardzo duże ubytki w pniach, pnie pęknięte, próchnicę wgłębną, korony jednostronne, liczne uszkodzenia mechaniczne, odłamane główne konary. Ze względu na lokalizację w pasie drogowym stwarzają realne zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi, mienia i ruchu drogowego.

Jarzęby szwedzkie (*Sorbus intermedia*) o obwodach pni 162 cm i 151 cm, mierzonych na wysokości 130 cm, rosną na terenie działki nr 317 obręb ewidencyjny 0019 przy ul. Piłsudskiego 44 w Koszalinie, będącej własnością Gminy Miasta Koszalin w posiadaniu Przedszkola Nr 7. Drzewa zostały uznane za pomnik przyrody na podstawie rozporządzenia Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego z dnia 30 września 1992 r., nr 15, poz. 109) pod numerem 156. Jarzęb o obwodzie pnia 162 cm jest pochylony, ma pęknięcie wzdłuż pnia od dołu do wysokości ok. 3,0 m, jest zagrzybiony, ma jednostronną koronę. Jarzęb o obwodzie pnia 151 cm jest również zagrzybiony, odchyła się od kasztana jadalnego rosnącego obok, jego korona przerasta na teren posesji sąsiedniej. Ze względu na zły stan zdrowotny drzew i realne zagrożenie bezpieczeństwa przede wszystkim dzieci korzystających z terenu zieleni, na którym zlokalizowane są przedmiotowe drzewa, Dyrektor Przedszkola Nr 7 zwrócił się z prośbą do Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu w Koszalinie z prośbą o pomoc w zniesieniu opisanych powyżej drzew z ewidencji pomników przyrody.

Buk pospolity (*Fagus sylvatica*) o obwodzie pnia 380 cm, mierzonym na wysokości 130 cm, rośnie na terenie działki nr 176 obręb ewidencyjny 0020 w Parku im. Książąt Pomorskich cz. „A”, będącej własnością Gminy Miasta Koszalin w zarządzaniu Zarządu Dróg i Transportu w Koszalinie. Jest usytuowany na skarpie przy schodach niedaleko fontanny. Został uznany za pomnik przyrody na podstawie rozporządzenia Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 8 września 1992 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego z 1992 r. nr 15 poz. 109 z 30.09.1992 r.), pod numerem 130. Drzewo jest obecnie zagrzybione, z licznymi uszkodzeniami pnia, postępującą próchnicą wgłębną, o dużej masie zielonej. Ze względu na lokalizację w bezpośrednim sąsiedztwie schodów usytuowanych pomiędzy fontanną a pomnikiem Cypriana Kamila Norwida stanowi realne zagrożenie przede wszystkim dla osób korzystających z przedmiotowych schodów oraz z pobliskich alejek parkowych.

Lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos*) – miała obwód 317 cm mierzony na wysokości 130 cm, rosła na terenie działki nr 3/6 obręb ewidencyjny 0019 (stanowiącej własność Miasta Koszalin – Powiatu w zarządzie trwałym Zarządu Dróg i Transportu w Koszalinie), tj. w pasie drogowym ulicy Marszałka Józefa Piłsudskiego, na wysokości budynku Polskiego Radia. Została ustanowiona pomnikiem przyrody na podstawie uchwały Nr V/67/2003 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 21 lutego 2003 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 31 marca 2003 r., nr 25, poz. 355) pod numerem 8. Przewróciła się w dniu 17.07.2010 roku, po nawałnicy w Koszalinie. Drzewo fizycznie nie istnieje, jednak jak wynika z przeprowadzonej aktualizacji danych - wciąż widnieje w ewidencji pomników przyrody, w związku z czym zasadne jest usunięcie go z tej ewidencji.

Biorąc powyższe pod uwagę, potwierdzono, że opisane powyżej drzewa gatunku topola szara, buk pospolity, wierzba krucha i jarząb szwedzki utraciły walory przyrodnicze i krajobrazowe, a celem zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego niezbędne jest usunięcie tych drzew. Może ono nastąpić po uzyskaniu stosownego zezwolenia poprzedzonego niezbędnym zniesieniem ochrony prawnej drzew. Ponadto, konieczne jest zniesienie z ewidencji pomników przyrody drzewa gatunku lipa szerokolistna, które fizycznie już nie istnieje. Mając powyższe na uwadze, podjęcie przez Radę Miejską w Koszalinie uchwały w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody z opisanych powyżej drzew jest uzasadnione i niezbędne.